طرح درس پرستاری پیشرفته در اختلالات حاد ومزمن سیستم عصبی عضلانی

نام دانشگاه :دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

دانشکده :پرستاری و مامایی

مقطع :کارشناسی ارشد پرستاری (گرایش داخلی-جراحی)

نام درس :پرستاری پیشرفته در اختلالات حاد ومزمن سیستم عصبی عضلانی

کد درس: ۲۹-۳۰

تعداد واحد ۶ واحد (۳ واحد نظری- ۳ واحد عملی)

تعداد جلسات نظری: ۲۶ جلسه

نیمسال تحصیلی :نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴ (مهرماه ۱۴۰۴)

پیش‌نیازها:

- داروشناسی بالینی پرستاری
- روش‌های پیشرفته پایش سلامت
- پاتوفیزیولوژی

مسئول درس:.دکتر میری

مدرسین: دکتر عشقی، دکتر میری، دکتراقبالی، آقای نمازی ،خانم نیری ،آقای قلی زاده

توصیف کلی درس:

این درس با هدف تسلط دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری بر اصول مراقبت‌های تخصصی و پیشرفته از مددجویان مبتلا به **اختلالات حاد و مزمن سیستم عصبی-عضلانی** طراحی شده است. محتوای درس، **پاتوفیزیولوژی یکپارچه، داروشناسی تخصصی، روش‌های تشخیصی پاراکلینیکی و اصول مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد** را در طیف کامل شرایط بیماران، از وضعیت‌های بحرانی و اورژانس تا بیماری‌های مزمن و ناتوان‌کننده، پوشش می‌دهد. دانشجویان در این درس، توانایی لازم برای طراحی، اجرا و ارزیابی مراقبت در محیط‌های مختلف از جمله **ICU، بخش‌های ویژه، مراکز بازتوانی، کلینیک‌های تخصصی و منزل** را به دست خواهند آورد.

اهداف کلی درس:(Learning Outcomes)

پس از پایان موفقیت‌آمیز این درس، انتظار می‌رود دانشجو بتواند:

۱. پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی و سیر طبیعی **اختلالات شایع حاد و مزمن سیستم عصبی-عضلانی** را تحلیل و مقایسه کند.

۲. یافته‌های آزمایشگاهی و پاراکلینیک) مانند (EEG, EMG/NCS, CT, MRI, LP را در راستای **تشخیص، پایش و پیگیری** بیماری در هر دو حوزه حاد و مزمن تفسیر نماید.

۳. رژیم‌های دارویی پیچیده، اقدامات درمانی و تکنیک‌های بازتوانی را در اختلالات عصبی-عضلانی ارزیابی کرده و **نقش محوری پرستار** در مدیریت جامع آن را تبیین کند.

٤. **طرح مراقبت پرستاری یکپارچه، مبتنی بر شواهد و مبتنی بر مدل** را برای مددجویان با شرایط متنوع(از بحرانی مانند افزایش ICP و صدمات نخاعی تا مزمن مانند MS و ALS ...)طراحی، اجرا و ارزیابی نماید.

٥. نقش خود را به عنوان عضو موثر در **تیم بین‌رشته‌ای** درمان، در موقعیت‌های پیچیده بالینی، اورژانسی و اخلاقی (مانند انتقال از فاز حاد به مزمن، اهدای عضو و مراقبت‌های پایان زندگی) شناسایی و ایفا نماید.

مواد و منابع درسی:

کتاب‌های مرجع اصلی:

- Bader, M. K., & Littlejohns, L. R. (Eds.). (2021). *Core Curriculum for Neuroscience Nursing* (7th ed.). American Association of Neuroscience Nurses.
- Hickey, J. V. (2023). *The Clinical Practice of Neurological and Neurosurgical Nursing* (9th ed.). Wolters Kluwer.
- Urden, L. D., Stacy, K. M., & Lough, M. E. (2022). *Critical Care Nursing: Diagnosis and Management* (9th ed.). Elsevier.

منابع تکمیلی و مقالات:

- دستورالعمل‌های انجمن پرستاری اعصاب آمریکا (AANN) و انجمن قلب آمریکا.(AHA)
- مقالات به روز شده از ژورنال‌های معتبر.*Journal of Neuroscience Nursing*, *Critical Care Nurse*, *Neurocritical Care* :

.....

شیوه ارزشیابی و نمره‌دهی:

- حضور و مشارکت فعال در کلاس و فعالیت‌های یادگیری **۱۰ درصد**
- ارائه سمینار کلاسی (جلسه ۱۲) **۲۰ درصد**
- امتحان میان‌ترم (پس از جلسه ۱۳) ۳۰ درصد
- امتحان پایان‌ترم ۴۰ درصد

قوانین و مقررات آموزشی:

- حضور فعال در تمام جلسات الزامی است.
- مشارکت در بحث‌های کلاسی، کارگاه‌ها و ارائه بازخورد سازنده مورد تشویق قرار می‌گیرد.
- تمامی تکالیف و پروژه‌ها باید در موعد مقرر تحویل داده شوند.
- رعایت موازین حرفه‌ای و اخلاقی در تمامی تعاملات آموزشی ضروری است.

برنامه جلسات آموزشی (۲۶ جلسه)

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
بخش اول: مبانی پایه و ارزیابی					
۱		**معرفی درس، اهداف و مرور آناتومی و فیزیولوژی پیشرفته سیستم عصبی مرکزی و محیطی**	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	پیش‌مطالعه فصل اول کتاب مرجع، ترسیم نقشه مفهومی از سلسله اعصاب	سرگار خانم سمیه نیری
۲		**معاینات فیزیکی مرتبط با سیستم عصبی عضلانی ۱**	معاینه بالینی روی بیمار شبیه ساز		سرگار خانم سمیه نیری
۳		**معاینات فیزیکی مرتبط با سیستم عصبی عضلانی ۲**	معاینه بالینی روی بیمار شبیه ساز		سرگار خانم سمیه نیری
۴		**داروشناسی پیشرفته عصبی یک فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک داروهای ضدصرع، ضدپارکینسون و شل‌کننده‌های عضلانی**	حل مسئله، بحث گروهی	تهیه جدول مقایسه‌ای عوارض و تداخلات داروهای رایج	سرگار خانم سمیه نیری
۵		**داروشناسی پیشرفته عصبی دو داروهای مورد استفاده در سکته مغزی، میاستنی گراویس و مدیریت درد نوروپاتیک**	یادگیری مبتنی بر تیم(TBL)	تحلیل یک سناریو برای تنظیم رژیم دارویی چندداروی	اقای محمد قلی زاده

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
۶		**آشنایی با بررسی‌های پاراکلینیک (۱): الکتروفیزیولوژی (EEG, EMG/NCS) پونکسیون کمری (LP) و آنالیز مایع مغزی-نخاعی، استریوتاکسی، بیوپسی عصب عضله و مراقبت های پرستاری مرتبط**	سخنرانی، کارگاه تفسیر نتایج	تفسیر یک گزارش نمونه EEGو EMG و شناسایی یافته‌های غیرطبیعی	اقای محمد قلی زاده
۷		**آشنایی با بررسی‌های پاراکلینیک (۲): تصویربرداری عصبی (CT, MRI, MRA, DSA, PET) و مراقبت های پرستاری مرتبط**	یادگیری مبتنی بر مسئله(PBL) ، بررسی تصاویر رادیولوژیک	مقایسه تصاویر طبیعی و پاتولوژیک و تشخیص اولیه ضایعات شایع	آقای محمد نمازی نیا
بخش دوم: شرایط حاد و بحرانی					
۸		**اصول مانیتورینگ پیشرفته عصبی :مانیتورینگ فشار داخل جمجمه(ICP) ، CPP، SjvO2**	سخنرانی تعاملی، شبیه‌سازی بالینی	طراحی یک طرح مراقبتی برای بیمار با افزایش ICP بر اساس آخرین گایدلاین‌ها	آقای محمد نمازی نیا
۹		**مراقبت‌های پیشرفته در ضربه‌های مغزی :(TBI)طبقه‌بندی، مدیریت اولیه و جراحی**	تحلیل موردی پیچیده، بحث اخلاقی	تحقیق و ارائه خلاصه‌ای از جدیدترین پروتکل‌های مدیریتTBI	آقای محمد قلی زاده

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱۰		**مراقبت‌های پیشرفته در سکته‌های مغزی ایسکمیک و هموراژیک :تریاژ، ترومبولیز و اندوواسکولار**	ایفای نقش Role) (Playدر تریاژ سکته	ایفای نقش "زمان طلایی" از شروع علائم تا تصمیم‌گیری درمانی	دکتر خیزران میری
۱۱		**مراقبت‌های پیشرفته در ضربه‌های نخاعی :(SCI)ارزیابی، مدیریت حاد و تثبیت**	میزگرد تخصصی (حضور پرستار مجرب)	تحقیق در مورد یک عارضه بلندمدت SCI و ارائه راهکارهای پیشگیرانه	دکتر خیزران میری
۱۲		**عفونت‌های دستگاه عصبی :منتژیت، انسفالیت و آبسه‌های مغزی**	یادگیری مبتنی بر سناریو	تدوین یک پروتکل ایزولاسیون و مراقبت برای بیمار مبتلا به منتژیت مسری	آقای محمد نمازی نیا
۱۳		**مدیریت تشنج و استاتوس اپیلپتیکوس :پروتکل‌های دارویی و مراقبتی**	کارگاه عملی (شبیه‌سازی مدیریت تشنج)	شرکت فعال در شبیه‌سازی و دریافت بازخورد بر عملکرد	آقای محمد قلی زاده
۱۴		**امتحان میان‌ترم)پوشش جلسات ۱-۱۳**	آزمون کتبی	مرور جامع مباحث	مدرسین
۱۵		**بیماری‌های نورودژنراتیو :(1) مالتیپل اسکلروزیس (MS)**	ارائه کنفرانس توسط دانشجویان، بحث گروهی	ارائه یک سمینار ۱۵ دقیقه‌ای در مورد نقش پرستار در مدیریت عوارضMS	دکتر محمد اقبالی

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱۶		**بیماری‌های نورودژنراتیو :(2) پارکینسون و آتروفی‌های سیستم چندگانه(MSA)**	تدوین نقشه مفهومی (Concept Mapping)	ترسیم نقشه مفهومی مراقبت برای یک بیمار پارکینسون با علائم پیچیده	دکتر محمد اقبالی
۱۷		**بیماری‌های نورودژنراتیو :(3) آلزایمر و دمانس‌های دیگر**	بحث اخلاقی (Ethical Debate)	مشارکت در بحث درباره "چالش‌های اخلاقی در مراقبت از بیمار دمانس"	دکتر محمد اقبالی
۱۸		**بیماری‌های نوروماسکولار :(1) میاستنی گراویس و سندرم گیلن‌باره**	تحلیل موردی (Case Discussion)	ترسیم یک نقشه مفهومی برای تشخیص افتراقی و مدیریت بحران این دو بیماری	دکتر محمد اقبالی
۱۹		**بیماری‌های نوروماسکولار :(2) اسکلروز جانبی آمیوتروفیک (ALS) و دیستروفی‌های عضلانی**	بحث اخلاقی، ارائه سمینار	ارائه سمینار در مورد مدیریت بحران‌های تنفسی درALS	دکتر خیزران میری
۲۰		**سردردهای مزمن و حاد :میگرن، کلاستر و مدیریت سردرد ثانویه**	یادگیری مبتنی بر مسئله(PBL)	طراحی یک برنامه آموزشی برای بیمار مبتلا به میگرن مزمن	آقای محمد نمازی نیا
بخش چهارم: موضوعات ویژه و یکپارچه‌سازی					

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
۲۱		**اختلالات حرکتی :ترمور، دیستونی، کره هانتیگتون و تیکو...**	سخنرانی، نمایش ویدیوهای بالینی	تشخیص نوع اختلال حرکتی بر اساس مشاهده ویدیوهای آموزشی	دکتر شقایق عشقی
۲۲		**نورو-انکولوژی :(1) تومورهای اولیه و متاستاتیک مغز و نخاع**	سخنرانی، بررسی تصاویر رادیولوژیک	تحقیق در مورد عوارض دیررس شیمی‌درمانی و پرتودرمانیCNS	دکتر شقایق عشقی
۲۳		**نورو-انکولوژی :(2) مدیریت عوارض (ادم، تشنج) و مراقبت‌های تسکینی**	مطالعه موردی پیچیده	طراحی یک طرح مراقبت تسکینی برای بیمار در مراحل انتهایی	دکتر شقایق عشقی
۲۴		**مرگ مغزی و نقش پرستار در فرآیند اهدای عضو**	میزگرد، تحلیل موردی چندوجهی	نگارش یک بازتاب (Reflection)در مورد چالش‌های عاطفی-اخلاقی این فرآیند	دکتر شقایق عشقی
۲۵		**بازتوانی عصبی-عضلانی :اصول، تکنیک‌ها و نقش پرستار در منزل و جامعه**	کارگاه عملی، دعوت از فیزیوتراپیست	طراحی یک برنامه تمرینی ساده و ایمن برای یک بیمار مبتلا به سکته مغزی	دکتر خیزران میری

جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/تکالیف دانشجو	نام مدرس
۲۶		**جمع‌بندی نهایی، رفع اشکال و مرور برای امتحان پایان‌ترم**	پرسش و پاسخ تعاملی، مرور کلیدی	تهیه خلاصه‌های شخصی از کل مباحث و آمادگی برای آزمون نهایی	مدرسین